

KRANJSKI ZVON

ŽUPNIJSKI LIST ZA KRANJ IN OKOLICO.

Izdaja: mestni župni urad v Kranju.
Izhaja zadnji teden v mesecu.

L. 1934. Št. 8.

Posamezna šte. 1 Din.

Popravila župne cerkve

Nekateri dvomijo, da bi bila župna cerkev do birme popravljena. Toda upamo, da je ta dvom neutemeljen. Vsa dela so se oddala pod pogojem, da morajo biti končana do 15. avgusta. Jasno je, da se bodo kake malenkosti zavlekle, toda v glavnem bo vsa župna cerkev do 15. avgusta v redu, le nastavek nad oltarjem mogoče takrat še ne bo postavljen, ker bomo malo počakali, da škof ob birmi blagoslove tabernakelj in nastavek.

Glavno delo pri cerkvi je že končano. Vse stene so že ostrgane, rebra že vsa oznažena, slikar je že začel slikati tudi cerkveni obok in stene. — V prezbitariju sta bili dve rebri spodaj iz ometa: te smo odstranili in napravili iz umetnega kamna novi. Ko so zidarji klesali zid, da se vdelata nova dela dvema rebroma, se je pokazalo, da so rebra v prezbitariju izklesana iz velikih kompaktnih kamnov, katerih glavni del je v zidu v tesni zvezi z zunanjimi oporniki. Prezbitarij je mnogo starejši kakor ladja in je tudi bolj solidno zidan. Prezbitariju razni potresi niso nič škodovali, na njem ni najmanjše razpoke. Rebra v prezbitariju so organsko zvezana z zidom in obokom in pomagajo nositi ves okok. V ladji pa so rebra na oboku le na strop pritrjena in ne nosijo oboka. Obok na ladji je bil zase napravljen in rebra kesneje na obok pritrjena. Večkrat prej sem že opazoval sumljive razpoke med rebri in stropom, ko je ponekod kar zijala praznina zidarske strokovnjake, če ni to morda nevarno, da pade kako rebro na tla. Pa so vsi odgovarjali, da ni nevarnosti, ker da rebra nosijo sebe in strop. Ko je pa mojster Zeleznik ostrgal omēt na rebrih in okrog njih, smo s strahom ugotovili, da rebra nič ne nosijo, da so prilepljena na strop, da so nekatere zagvozde skoraj popolnoma odnehale, da je nekaj reber viselo le še na par peskih... Pri malem potresu ali če bi kdo kaj bolj ropotal po stropu, bi bilo padlo par reber v cerkvi na tla. Kakšna katastrofa bi se bila lahko zgodila, ko bi se bilo to zgodilo med službo božjo, si lahko mislite! Sedaj so vsa rebra dobro pritrjena na strop, zagvozdena, privezana in pritrjena z betonom, da je sedaj odstranjena vsaka nevarnost, da bi padlo kako rebro na tla.

Vrh oboka je bilo razne opeke in umazanije polno, morda že nekaj stoletij niso posnažili oboka pod streho. — Ko se je spodaj obok osnažil in ko se je odstranila razna navlaka na stropu, so se pokazale široke razpoke, ki morda izhajajo še od silnega potresa iz leta 1511. Obe stranski ladji sta bili ob velikih stebrih sredi ladje po velikih razpokah ločeni od srednje ladje. Razpoka sega na obeh straneh glavne ladje od prezbitarija nazaj do stolpa. Tudi stolp je ob tistem potresu nekoliko počil, dasi je ves zidan iz rezanega kamna. Razpoke na stropu so bile tako velike, da se je na nekaterih krajih mogla

skozi obok pomoliti cela pest v cerkev. Vse te razpoke so se sedaj zalile in zamazale.

Zaradi posledic potresa najbrž že leta 1511, kmalu po dograditvi župne cerkve, sta se obe stranski steni župne cerkve nagnili za 12, ponekod pa celo za 16 cm. Prezbitarij je ostal popolnoma nedotaknjen, ker je solidno zidan in ga varujejo pred potresom zunanji oporniki. Ladja župne cerkve nima pa nobenih opornikov, dasi je zid debel komaj 90 sm. Ves strop sicer nosijo po principu gotske zidave le stebri, a stranski stebri so prešibki, ker ni zunaj nobenih opornikov, so se z zidom vred nagnili na zunaj. Srednji, veliki stebri stoje dobro navpično, stranski ob steni so pa nagnjeni ven za okrog 10 do 15 cm.

Ta nagnjenost zidu v ladji in stebrov sicer ni nevarna, saj vse tako stoji že več stoletij, vendar pa obstoja za slučaj kakega večjega potresa opasnost, da bi zid ne vzdržal in bi se obe stranski ladji še bolj odločili od srednje ladje in bi lahko prišlo do katastrofe. Radi tega je cerkveno predstojništvo zadevo javilo stavbnim oblastem, da se komisielno ugotovi, če obstoja za cerkev kaka nevarnost. V slučaju, da bi komisija ugotovila kako nevarnost za cerkev, potem se bo morala cerkvena ladja zavarovati z visokimi oporniki zunaj cerkve, podobno kakor je zavarovan prezbitarij. Ti oporniki bi morali biti iz železobetona, lepo kamnoseško obdelani. Stali bi okoli 68.000 Din. Seveda bo najbolje, če se bo uradno ugotovilo, da je zid kljub nagnjenosti še vedno varen in da ne obstoji nobena resna nevarnost. Če bi pa komisija ugotovila potrebo zavarovanja, potem bo pač treba napraviti opornike. Toda tega izdatka ne bo mogoče kriti s prostovoljnimi prispevki in bo treba prositi za konkurenčno obnavno.

Naše orgle so popolnoma doigrane. Med popravili so se še bolj razsušile in zamašile. Treba jih bo za silo vsaj popraviti, saj slišite pri maši, kako žalostno in nadušljivo dajo komaj še kaj glasu od sebe. Treba bo novih orgel. Stale bi okoli 100.000 Din. Škoda, da nismo našli v cerkvenih stenah mesto preperelih kosti kak „šac“.

Naše spovednice so prevelike. Prej so zelo motile celotno arhitekturo in pogled v cerkvi. Jemale so mnogo prostora in napravljale vtis majhne cerkve. Radi tega smo izkopali v stenah vdolbine, da se bodo spovednice potisnile v zid za kakih 50 cm in bodo gledale iz zidu toliko, kolikor mole stranski stebri iz zidu. Med kopanjem zidu v ladji so se našli v zidu ostanke prvotne gotske cerkve in sicer rebra, ki so poslikana. V gotiki so namreč rebra, ki so bila iz slabega materijala, slikali, da so skrili slabo kakovost materijala. Ostanek teh reber smo shranili, da bodo spomin na staro in manjšo cerkev.

Pri kropilnikih so odkrili kamen, ki je imel včasih grb in ima letnico 1498. Na stolpu zadaj za orglami so našli velik napis, ki pa je prav tam pokvarjen, kjer govori o letu, kdaj je bila cerkev zidana. Na stropu je bilo več gotskih napisov. Najbrž so bili tam napisani oni cehi,

ki so darovali svojo imovino za obokanje cerkve. Kolikor toliko ohranjen je le en napis, o katerem pravi dr. Franc Stele, da se glasi: „Kreinburger Witben“. Ta napis bo ostal na stropu, pa bo od spodaj malo viden.

Največji kras in ponos župne cerkve pa so in bodo novo odkrite in restavrirane freske na oboku.

Pred nekaj dnevi je bil v Kranju neki profesor iz Dunaja, umetnostni zgodovinar, pa se je oglasil v župnišću in je prosil, da bi mu pokazali freske. Ko je prišel na oder in zagledal slike, je kar ostrmel in postal ves navdušen. „Wunderschön, herrlich, so was sieht man selten! — Čudovito, krasno, imenitno, kaj takega se redko vidi. Splačalo se je, da sem prišel radi teh fresk v Kranj.“ Tako je vzklikal.

Freske na stropu so restavrirane. Morda se bo komu zdelo, da so premalo jasne in premalo popravljene. Toda take stare freske se ne smejo nič prenaresjati, nič popravljati, ne sme se nič novega dostavljati. Če je kaj pokvarjeno, se ne sme nič na novo dostaviti, da se vidi slika taka kot je; da se vidi, da je res slika stara in ne nova. Slik s tako elegantnimi potezami, kakor so v naši župni cerkvi, se malo vidi. Samo radi teh gotskih slik je bilo vredno, da smo začeli to težko in neprijetno delo restavracije župne cerkve. Te slike bodo morda največja zanimivost Kranja.

So pa dvoje vrste slik. V sredini ladje pri orglah so freske iz približno l. 1460. To je cela zvezda angelov, ki igrajo na razne instrumente. Spredaj pri slavoloku pred prezbiterijem pa je skupina angelov, ki je pa iz kesnejše dobe in tudi nekoliko slabše umetniške kakovosti. Mogoče so to skupino napravili, ko je bila cerkev dokončana — okrog leta 1498 ali 1500. To bodo še dognali naši umetnostni zgodovinarji.

Na koru bomo puslili še dve sliki, ki sta bili iz leta 1892 — v spomin na to, kakšne kakovosti je bila slikarja pred današnjo restavracijo. Na eni strani sta Adam in Eva, ki sta izgnana iz raja, na drugi strani je pa naslikan veliki požar v Kranju s starim Kranjem, kar bo pač zgodovinsko zanimivo.

Nameravali smo že v juliju podreti strop v kapeli in napraviti tako visoko, kakor je strop prezbiterija, nov strop v kapeli, ki bi bil raven in kasetiran, podobno kakor je v dvorani mestne hiše in kakor ga imamo v mnogih gotskih cerkvah. Zaradi novega gradbenega zakona pa je postalo to nemogoče, ker mora načrte za take predelave odobriti gradbeno ministrstvo v soglasju še z dvema drugima ministrstvom. Tako dovoljenje pa bi morda ne prišlo celo leto iz Beograda, ker se pač tam taki projekti zelo vestno in dolgo študirajo in bi najbrž morale priti še kake ministrske komisije, ki bi te projekte odobrile. Takih poprav namreč ne smemo izvršiti, četudi napravi načrte za nje univerzitetni profesor in jih odobri banski konservator. Po novem zakonu so za to kompetentna tri ministrstva. Tako bo morala kapela, žal — počakati. Za sedaj jo bomo le pobelili.

Darovi za župno cerkev

Zbirka ženske Marijine družbe Din 8052:50, Ostermar Mihael 400, Rozman Valentin 100, ga. Cuzak 100, Pavšlar Helena 500, Vidmar Srečko 100, Bele Marjeta 50, Jeršin Anton 200, Jeršin Marija 100, Lukež Terezija 100, Lukanc Viktor 20, Dr. Megušar Anton 1000, Ovin Pranciška 100, pok. Žontar Primož 300, Slavka Šavnik 1000, Logar Ivana 400, Serajnik Jožef mesto venca na grob prof. Watzlu 150, Kušlan Jernej 100, Holzacker Franc 200, B. M. 1500, Zupan Janko 50, Kanduč Marija 600, P. J. 50, Zakrajšek Alojzij 50, Rus Srečko, mesto venca na grob Ivanu Zupanu 100, Rant Janko mesto venca na grob Ivanu Zupanu 100, Zorman Anton iz Chikago 500, Šavnik

Leopoldina 300, Emmer Ana 100, Nunar Katarina 50, Janša Marija 100, Malenšek v drugo 100, P. A. 1000, Pirc Marija 75, kuharica pri Dolenčevih 50, Slabe Ivanka 50, Berjak Franc 50, K. J. 100, R. J. in M. 100, Pernič Frančiška 500.

† Prof. Franc Watzl

Sicer so drugi listi mnogo pisali o njegovi smrti, vendar se ga mora tudi Kranjski zvon spomniti kot svojega sotrudnika in duhovnika.

V torek, dne 3. julija se je odpeljal v solčno Dalmacijo iskat zdravja. Ko se je ob 9. z brzovlakom pripeljal v Split, se je ob izstopu iz vlaka zgrudil na tla in takoj umrl zadet od kapi. Hitro so poklicali zdravnika, ki je pa mogel konstatirati le smrt; prihitel je tudi duhovnik, ki mu je pogojno podelil še odvezo in sv. poslednje maziljenje. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico splitske bolnice. Škofijski ordinariat v Splitu je njegovo smrt sporočil v Ljubljano in v Kranj in vse uredil za njegovo pogreb. Iz Kranja se je naročilo, naj pošljejo njegovo truplo v Kranj. Težko nam je bilo misliti na to, da bi bil pokopan v Splitu, daleč od domovine... Radi nastalih zaprek je prispel vlak z njegovo krsto v Kranj šele v soboto, dne 7. julija in je mogel biti pogreb šele v ponedeljek 9. julija dopoldan ob 9. uri.

Pokojni profesor je doživel 58 let, v Kranju je deloval nad 12 let.

Njegovo glavno delo je bila pač služba veroučitelja na tukajšnji gimnaziji; tej službi se je pokojnik posvetil z vso vnemo. Bil je zelo naštudiran katehet, ki je mnogo vedel in tudi svoje dijake mnogo naučil. Ko je bila zadnja (l. 1929) birma, smo s škofom Jegličem vsi občudovali, koliko je naučil svoje dijake. Bil je mož reda in discipline. V šoli in v kapeli je imel vedno krasno disciplino, ki bi bila lahko vzor marsikateremu zavodu. Dasi pa je bil strog učitelj, ki je vedno zahteval red in disciplino, je silno ljubil svoje dijake.

Prof. Watzl je bil tudi nekak duhovni vodja in špi ritual v našem Marijanišču. Tam je ob delavnikih in tudi ob nedeljah, kadar je bil prost, opravljal službo božjo in bil reden spovednik v zavodu.

Pokojnemu profesorju je dobro teklo pero. V svojem življenju je mnogo sodeloval pri raznih časopisih, precej člankov je spisal tudi za Kranjski zvon. Bil je vedno pripravljen napisati kak članek, če je bilo potrebno. Napisal je tudi mnogo pridig, ki jih je svoj čas prinašal „Duhovni pastir“.

O njegovem delovanju so mnogo pisali drugi časopisi, Kranjski zvon naj povdarja le njegovo socialno, karitativno in kulturno delo.

Bil je soustanovitelj Delavskega doma in predsednik nadzorstva te zadrage. Bil je skrit dobrotnik revežev, noben prosilec ni šel praznih rok od njega. Mnogo se je pečal s socialnimi problemi in je o tem predmetu napisal tudi več člankov v raznih časopisih. Vedno je rad pomagal pri krščanskih organizacijah, bodisi pri nekdanjem Prosvetnem društvu, bodisi pri Orlu. Kjerkoli je služboval, po vseh mestih se je udeleževal kot marljiv delavec na socialnem in kulturnem polju.

Zelo rad je pomagal farni duhovščini. Vselej je z veseljem ustregel, kadar smo ga naprosili za kako mašo in pridigo ob nedeljah, če je bil kateri izmed farnih duhovnikov zadržan.

Kakor kaže njegov dnevnik, ki ga je redno spisoval, je pogostoma mislil na smrt, ki je prišla po njega sicer nenadoma, a ga ni našla nepripravljenega.

V svojem 12 letnem službovanju je takorekoč zrastel v kranjsko župnijo, kjer je pustil svoje najboljše moči. Ko je prišla vest o njegovi nenadni smrti v tujini, smo pač smatrali za sveto dolžnost, da prepeljemo njegovo truplo domov v Kranj, da počiva v domači zemlji. Njegov lepi pogreb, ki se ga je udeležilo okrog 45 duhovnikov, je jasno pričal, kako znan, upoštevan in tudi priljubljen je bil pokojnik.

Naj v miru počiva!

Za ženine in neveste

Pred kratkem je izšel nov zakon o zatiranju spolnih bolezni, ki je stopil v veljavo s 1. julijem. § 9. tega zakona se glasi: „Moški, ki stopa v zakon, mora izročiti za poroko pristojnemu oblastvu zdravniško potrdilo, iz katerega je razvidno, da ne boluje za nobeno izmed bolezni navedenih v § 1. tega zakona. (§ 1. našteva spolne bolezni). Državni in samoupravni zdravniki izdajajo ta potrdila siromašnim osebam brezplačno.

Ženska, ki ve, da je okužena (s kako spolno boleznijo) ali pa more po okolnostih to domnevati, pa vendar sklene zakon, se kaznuje po § 256 kazenskega zakonika.

V današnjih moralno razrvanih časih je tak zakon kar potreben. Kolikokrat postane kaka deklica za celo življenje nesrečna, ko poroči moža, ki je prinesel v zakon kot posledice svojega razbrzdanega življenja kako spolno bolezen. Posledice teh bolezni so v zakonu strašne! Da se onemogoči moškemu, ki je bolan na tej bolezni, stopiti v zakon, predpisuje ta zakon, da mora prinesiti vsak ženin pred poroko župniku potrdilo od zdravnika, da ni bolan na kaki spolni bolezni. Ta spričevala more dati vsak zdravnik, ki je kazensko odgovoren za resničnost tega potrdila. To spričevalo ne sme biti staro več kot 10 dni. Ženini naj si ga oskrbe zadnjih 10 dni pred poroko. Če bi bilo pa spričevalo starejše kot 10 dni, naj gre pa ženin s starim spričevalom k zdravniku, da na istem potrdi ponovno svojo prvo izjavo. Premožnejši ženini morajo plačati za to spričevalo zdravniku določeno takso, spričevalo samo pa mora biti pravilno kolekovano s kolekom 20 Din, ki naj ga vsak ženin prinese k zdravniku, ko gre na preiskavo. Revni ženini: delavci, manjši kmetje, poduradniki itd. naj si pa oskrbe pri svoji občini ubožno spričevalo, s katerim gredo k uradnemu zdravniku, državnemu, banovinskemu ali okrajnemu, ki jim mora dati spričevalo brez koleka in brez takse. V Kranju morejo izdajati tozadevna potrdila vsi zdravniki, brezplačno in brez koleka pa jih revnim z ubožnim spričevalom napravljata le dr. Fajdiga in dr. Novoselskv.

Da ne bo kakih neprijetnosti, naj prinese ženin to zdravniško spričevalo takrat, ko pride povedat, kdaj bo poroka. Brez tega spričevala ne bo poročen noben ženin.

Sv. birma

Kakor je bilo že svoj čas oznanjeno, se vrši v Kranju sv. birma v nedeljo, dne 16. septembra. Točni spored sv. birme prinese septemberski Kranjski zvon. Ker je v septembru komaj kake 14 dni šole pred birmo, je nemogoče pripraviti otroke na sv. birmo samo v šoli. Radi tega bodo morali priti oni otroci, ki gredo letos k sv. birmi k pouku za sv. birmo še pred začetkom šole. Ves pouk za sv. birmo pred začetkom šole se bo vršil v dvarani Ljudskega doma v Kranju. V kakem redu se bo pouk vršil, bomo oznanili pravočasno s prižnice.

K sv. birmi bodo mogli iti le oni otroci, ki so že obiskovali šolski pouk. Otroci, ki gredo v šolo šele s pričetkom šolskega leta 1934/35 ne bodo mogli iti letos k sv. birmi.

V župniji živi več mladih ljudi, ki so že šoli odrasli, pa še niso prejeli zakramenta sv. birme. Taki naj se zglasijo v župni pisarni v nedeljo, dne 26. avgusta dopoldan ob 9. uri. Vsak naj seboj prinese zapisano svoje ime, kje in kdaj je bil rojen, ime staršev, ime in priimek svojega botra. Starše prosimo, da skrbe, da noben otrok ne ostane brez zakramenta sv. birme. V nedeljo, dne 26. avgusta naj se zglasijo pri g. dr. Simončiču tudi oni dijaki iz tukajšnje gimnazije, ki še niso bili pri sv. birmi.

Župnija Kranj

Oznanila za avgust

3. Prvi petek v mesecu, ob 6. sv. m. z blagoslovom. V četrtek — prejšnji dan — se v župni cerkvi spoveduje od pol sedmih naprej, v petek zjutraj od 5. do 7. ure.

4. Ob 6. soseskina sv. m. v Čirčičah.

5. XI. ned. po binkoštih, sv. Ožbolt, prva nedelja v mesecu, ob 6. sv. m. z blagoslovom, mesečno sv. objavilo za moške, ob 10. soseskina sv. maša v Čirčičah. Pop. ura mol., pete litanije presv. Srca Jez.

Porcijunkula. Privileg za porcijunkulske odpustke je za našo župno cerkev potekel, prošnja za podaljšanje je bila vložena v Rim, če pride do tega dne iz Rima rešitev, se bo porcijunkula obhajala, če ne letos odpade.

11. Obletnica za r. dekanom A. Koblarjem, ob pol osmih peta sv. maša.

12. XII. nedelja po binkoštih, služba božja po navadi.

14. Vigilija k prazniku Mar. vnebozetja, strogi post

15. Praznik Mar. vnebozetja, ob 6. sv. m. z enim, ob 10. peta sv. maša z dvema blagoslovoma.

Na Primskovem sv. maša ob 6. in ob 10. Ob 10. peta, obakrat darovanje za tamkajšno cerkev. Popoldan na Primskovem shod za žensko Mar. družbo.

16. Sv. Rok, ob 6. in 9. sv. m. na Pungratu, obakrat z blagoslovom, v župni cerkvi sv. maše ob 6. in pol osmih odpadejo.

19. XIII. ned. po bink., ob 10. opravilo na Hujah.

24. Sv. Jernej, ap. ob 6. soseskina sv. m. na Rupci.

26. XIV. ned. po bink., ob 10. opravilo na Rupci.

Poročeni pari

Treven Jožef, krojaški mojster, Ovsišje 13 in Starnar Ivana, natararica, Kranj 3, poročena 3. junija.

Brezar Franc, delavec, Kranj, Kokriško predmestje in Tomšič Frančiška, Premskovo 117, poročena 3. junija.

Ječnik Mihael, delavec, Premskovo 144 in Pogačnik Ana, delavka, Premskovo 127, poročena 10. junija.

Ječnik Ivan, delavec, Premskovo 144 in Pogačnik Cecilija, delavka, Premskovo 127, poročena 10. junija.

Jekovec Jožef, zidar, Zg. Bela in Pogačnik Jožefa, Zaloše pri Dobravi, poročena 10. junija.

Bizaj Viljem, čevljar, Čirčiče 53 in Valas Ana, delavka, Čirčiče 44, p. 16. junija.

Javornik Jožef, pisarniški služitelj, Kranj 35 in Galjot Marija, hči hišarja, Sp. Brnik, poročena 24. junija.

Močnik Franc, delavec, Čirčiče 6, in Jellinek Ivana, delavka, Premskovo 136, p. 1. julija.

Likozar Janez, delavec, Premskovo 110 in Hribar Angela, služkinja, Kranj 63, por. 1. jul.

Viharnik Franc, posestnik, Premskovo 19 in **Bizjak Frančiška**, posestnika hči, Premskovo 26, por. 8. julija.

Derlink Jožef, elektromonter, Lesce, **Ipavec Angela**, posestnica, Premskovo 89, por. 9. julija.

Vitez Ludovik, kovač, Premskovo 150 in **Medvešček Jožefa**, delavka, Kranj, Kokriško predmestje 87, poročena 15. julija.

Izmajlov Nikolaj, priv. uradnik, Kranj, Kokr. predmestje 51 in **Štirn Mara**, prirojevalka, Kranj 67, poročena 29. julija.

Mrliška kronika

Grajzar Ivan, posestnik in gostilničar, Klanec št. 41, roj. 22. sept. 1861, umrl 2. julija.

Watzl Franc, gimn. profesor-veroučitelj, Kranj, Kokriško predmestje 54, r. 21. jan. 1876, u. v Splitu 4, jul.

Zupan Ivan, posestnik in usnjarij, Kranj, Savsko predmestje 33, r. 6. aprila 1857, u. 7. julija.

Zadnikar Marija, roj. Presek, žena delavca, Kranj 48, r. 10. avg. 1894, u. 19. julija.

Župnija Šmartin pri Kranju

Oznanila za avgust

2. Zvečer od pol 7 do pol 8 ura molitve.

3. Prvi petek. Sv. maša z blagoslovom pri oltarju Srca Jezusovega.

5. XI. nedelja po binkoštih. Božja služba po navadi. — Ta dan porcijunkulski odpustek za našo farno cerkev, in sicer od sobote opoldne in v nedeljo ves dan. — Popoldne shod 3. reda. Kdor ta dan obišče našo farno cerkev in moli šestkrat očenaš, zdravamarijo in častbodi, po namenu sv. očeta, dobi vselej popoln odpustek, ki ga lahko daruje za duše v vicah. Sprejeti pa mora sv. zakramente.

10. Sv. Lavrencij.

12. XII. nedelja po binkoštih. Božja služba po navadi.

15. Vnebovzetje M. D. Božja služba obakrat z blagoslovom. Popoldne po litanijah shod Marijine družbe.

16. Sv. Rok. Pri sv. Uršuli ob 6 sv. maša za sosesko.

19. XIII. nedelja po binkoštih. V farni cerkvi božja služba po navadi, ob 9 tudi pri Sv. Joštu.

24. Sv. Jernej. Ob 8 sv. maša v Stražišču za sosesko.

26. XIV. nedelja po binkoštih. Božja služba v farni cerkvi po navadi, ob 9 pri Sv. Uršuli.

Umrli

2. jul. **Marija Bajželj**, občinska uboga v Stražišču, stara 74 let.

10. jul. **Miroslava Čemažar**, nez. hči tovarniške delavke v Zg. Bitnju, stara 4 mesece.

10. jul. **Leo Kovačič**, samski skladiščnik iz Stražišča, star 27 let, utonil v Savi.

22. jul. **Franc Gros**, samski tovarniški delavec iz Stražišča, star 32 let, utonil v Savi.

Razno

Ženske ponovno prosim, da ne ostajajo med sv. mašo na hodniku poleg zakristije in ne med moškimi zadaj v ladji. Nekaterim ženskam se res ne more ničesar dopovedati! Tam, kjer je največji drenj z moškimi, tja se urine in je potem še seveda nad vse užaljena, če jo prosiš, da se tam ne nastavlja. Na hodniku poleg zakristije je včasih taka gneča, da ni mogoče v cerkev in ne ven, pa vsako nedeljo tam stoji med moškimi kake 5 do 10 žensk, dasi je na nasprotni ženski strani v kapeli še polno prostora, moški pa ne morejo v cerkev. Istotako je v cerkvi! Moške so že ženske izrinile iz klopi, tako, da je le par klopi še, kjer morejo sedeti sami moški! Pridejo šmarnice. Moški imajo na razpolago komaj eno četrtino cerkve. Na ženski strani je še mnogo prostora, na moški strani pa je gneča, da ne more nihče poklekniti in ni mogoče ven ne notri, pa mora kake 10 do 15 žensk ravno tja riniti med otroke in moške! Kake 4 leta že z lepa prosim ženske, naj ne izrivajo moških ven iz cerkve, pa še vedno nič ne pomaga. To je poslednji lep opomin! Naj nas ne silijo, da bomo morali javno iz prižnice goniti ženske od moške strani preč ali pa jih po cerkovniku spravljati na drugo stran. Moški se upravičeno pritožujejo, da ne morejo ne v cerkev in ne v klopi.

Naj druge — pametne žene — ne štejejo v zlo tega ponovnega opomina, ki velja pač le malemu številu.

Duh. svetnik France Pokorn:

Kranjski župniki

55. **Dagarin Jožef**,¹ mestni župnik in dekan, umršen dne 1. oktobra 1842 ter vladal župnijo do svoje smrti dne 22. aprila 1850. Rodil se je v Železnikih št. 40 očetu Jakobu in njegovi ženi Agati roj. Primožič dne 5. marca 1785. Šole je obiskoval doma in v Ljubljani do završitve bogoslovja. V mašnika je bil posvečen dne 18. marta 1810 v ljubljanski stolnici na naslov Jožefa Urbančič in Valentina Kobler.

Prva kaplanska služba mu je bila odložena v Kranju od 25. 8. 1810 do 19. 11. 1813, ko se je preselil v Ljubljano za stolnega vikarja in pridigarja v Šenklavžu do 20. 10. 1816. Takrat je postal profesor moralne teologije na teološki fakulteti za profesorja verske znanosti, obenem nedeljski pridigar za akademike z letno plačo 400 gold. Bil je od leta 1829 tudi sinodalni izpraševalec iz moralke. Od njega so izšli v tisku 3 patriotični govori in 2 eksporti za dijake v nemščini.

Dagarin je bil strog gospod, a ne fanatik, četudi je izšel iz janzenistične šole. Bil je družaben človek. L. 1819 je potoval po zgornji Italiji v družbi Kalistra in profesor-skih kolegov Ravnikarja in Mešutarja. Od tega časa imamo ohranjen njegov „Reisepass“, v katerem je popisana njegova oseba takole: „Srednje postave, okroglega polnega obraza, krnikastih las, modrih oči ter špičastega nosu.“ Tudi pri župniku Blazniku v Naklem je bil večkrat gost sam ali v družbi z drugimi.

* Biografski leksikon I. str. 110. — Lavtižar, Kranj, stran 25. — L. Z. 1882, 18j4. Levec, Zvon 1879. — L. M. Sl. 1875, stran 154. — Škof. arhiv.

(Dalje prihodnjic)